

***Snažeći** suverenost, teritorijalni i institucionalni integritet Bosne i Hercegovine,*

***Zagovarajući** uspostavu pravednog društva jednakopravnih ljudi u Bosni i Hercegovini, neovisno o njihovom nacionalnom, etničkom, vjerskom, političkom i svakom drugom identitetu ili uvjerenju,*

***Podupirući** ustavnu obvezu ostvarenja pune jednakopravnosti tri konstitutivna naroda i svih ostalih građana Bosne i Hercegovine,*

***Pozivajući** na žurno uklanjanje svih oblika diskriminacije svakoga stanovnika Bosne i Hercegovine,*

***Opredjeljujući** se za jačanje vladavine prava i pravne sigurnosti sukladno europskoj pravnoj stečevini,*

***Vodeći** se ciljem punopravnoga članstva u Europskoj uniji i članstva u Sjevernoatlantskom savezu (NATO),*

***Naglašavajući** nužnost žurne uspostave vlasti u Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine te kantonima/županijama, s političkim subjektima i predstavnicima koji su dobili povjerenje,*

***Ističući** nužnost stvaranja konstruktivnoga ozračja suradnje za stabilnost i otklanjanje svih ugroza za funkcioniranje vlasti na svim razinama u Bosni i Hercegovini,*

***Okupljeni** oko ideje suvremene, sigurne, napredne Bosne i Hercegovine nudimo svim stanovnicima jasnu viziju i put ka kreiranju pozitivnih promjena,*

***Vodeni** načelima zakonitog, profesionalnog, etičkog i transparentnog upravljanja javnim dobrom i procesima, fokusirajući se na politiku koja nudi adekvatne odgovore na probleme i potrebe stanovništva, posebice u vremenu krize, te na konkretne mjere za poboljšanje socijalnog i ekonomskog stanja stanovnika, jačanje neovisnosti u ključnim oblastima i poboljšanje demografskog stanja u Bosni i Hercegovini,*

Mi, dolje potpisani predsjednici političkih stranaka u Bosni i Hercegovini usvajamo zajedničke

SMJERNICE, NAČELA I CILJEVE U IZVRŠNOJ I ZAKONODAVNOJ VLASTI ZA RAZDOBLJE 2022. – 2026. GODINE

1. EUROATLANTSKE INTEGRACIJE

Postizanje dogovora o zajedničkim vanjskopolitičkim stajalištima Bosne i Hercegovine usuglašavanjem i usvajanjem vanjskopolitičke strategije je od presudnog značaja, uz poštovanje Ustava Bosne i Hercegovine, zakona i drugih akata kojima se određuje vanjska politika Bosne i Hercegovine te usvajanje novih zakona u ovim oblastima, uz uvažavanje svih činitelja političkog poretka.

- Poduzimanje svih unutarpolitičkih i vanjskopolitičkih napora za žurno postizanje kandidatskog statusa te ubrzanje procesa integracije prema punopravnom članstvu. Suradnja sa svim institucijama Europske unije u korist europskog puta Bosne i Hercegovine i odlučne implementacije europskih standarda;
- Žurno provođenje svih mjera, preporuka i uvjeta za stjecanje statusa kandidata i pristupanje Europskoj uniji;
- Žurno provesti, a najkasnije u roku šest (6) mjeseci od uspostave vlasti na svim razinama, ograničene promjene Ustava Bosne i Hercegovine i usvojiti izmjene i dopune Izbornog zakona Bosne i Hercegovine sukladno odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i presudama Europskog suda za ljudska prava. Ova mjera uključuje reformu koja će zaštititi kolektivna prava i individualna prava sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine i odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine sukladno presudama Europskog suda za ljudska prava (Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i domovi naroda);
- Usvajanje strategija i zakona u cilju uspostavljanja efikasnije, sustavnije, regulirane oblasti vanjskih poslova, prilagođene standardima Europske unije te potrebama državljana Bosne i Hercegovine, posebice u domenu diplomatsko-konzularnog djelovanja, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine;
- Poštovanje preuzetih obveza i nastavak daljnjih aktivnosti u implementaciji programa reformi i suradnje s NATO savezom i njegovim članicama;
- Modernizacija Oružanih snaga Bosne i Hercegovine sukladno međunarodnim obvezama i potrebama države Bosne i Hercegovine;
- Provedba svih elemenata Akcijskog programa za članstvo u NATO-u (MAP) i blagovremeno usvajanje i provođenje godišnjih programa reformi;
- Provedba odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u vezi s knjiženjem vojne imovine.

2. POLITIČKA STABILNOST I VLADAVINA PRAVA

Politička stabilnost i vladavina prava su temeljni preduvjeti za potpunu demokratizaciju društva, privlačenje inozemnih investicija, zaustavljanje iseljavanja stanovništva iz Bosne i Hercegovine i dostizanje željenog ekonomskog standarda življenja.

- Reorganiziranje pravosudnih institucija, uz usvajanje nužnih reformskih zakona sukladno preporukama Europske unije te nastavak usklađivanja s europskom pravnom stečevinom s ciljem povećanja pravne sigurnosti svih stanovnika Bosne i Hercegovine;

- Provođenje reformi koje će osigurati nultu stopu tolerancije prema svim oblicima kriminala i korupcije;
- Reforma sigurnosno-obavještajnog sustava koji će biti u funkciji zaštite, stabilnosti i sigurnosti Bosne i Hercegovine i svih njezinih stanovnika;
- Modernizacija, depolitizacija i kadrovsko i materijalno unaprjeđenje rada sigurnosnih, obavještajnih i policijskih tijela u Bosni i Hercegovini, sukladno važećim ustavima u Bosni i Hercegovini;
- Unaprjeđenje efikasnosti rada tužiteljstva, agencija i ostalih institucija u oblasti pravosuđa i sigurnosti sukladno ustavnim nadležnostima;
- Jačanje efikasnosti institucija nadležnih za zaštitu i promociju ljudskih prava;
- Provođenje svih odluka pravosudnih institucija na svim razinama Bosne i Hercegovine, ustavnih sudova i Europskoga suda za ljudska prava, s ciljem pune zaštite svih individualnih i kolektivnih prava;
- Digitalna transformacija javne uprave;
- Zaštita integriteta i unaprjeđenje izbornog procesa;
- Temeljna reforma javne uprave s ciljem povećanja efikasnosti i profesionalnosti;
- Rješavanje pitanja državne imovine sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine.

3. SOCIJALNA PRAVDA I EKONOMIJA

Reforme u oblasti socijalne politike i ekonomije su ključne za nužno poboljšanje kvalitete života stanovništva Bosne i Hercegovine i najvažniji su programski segment u smislu konkretnog, mjerljivog napretka koji trebaju prepoznati i osjetiti svi ljudi u Bosni i Hercegovini.

- Usvajanje proračuna na svim razinama za sljedeću fiskalnu godinu do kraja tekuće godine;
- Obuhvatna reforma u oblasti fiskalne politike;
- Smanjenje poreznog opterećenja rada, kao i uvođenje poreznih olakšica s ciljem kreiranja novih radnih mjesta i unaprjeđenja uvjeta rada;

- Povećanje mirovina i plaća, a posebice minimalne mirovine i plaće;
- Provođenje demografskih i populacijskih politika s ciljem poboljšanja demografskog stanja u Bosni i Hercegovini;
- Povećanje učinkovitosti mehanizma naplate duga sukladno standardima Europske unije;
- Ubrzanje razvoja infrastrukture:
  - prometna infrastruktura (dovršetak Koridora Vc, izgradnja mreže brzih cesta, unaprjeđenje željezničkog prometa i daljnji razvoj infrastrukture u oblasti zračnog prometa i uvezanosti);
  - energetska infrastruktura (povećanje energetske neovisnosti poticanjem projekata energetske opskrbe iz obnovljivih izvora, izgradnjom toplovoda i plinovoda ondje gdje postoji infrastrukturna osnova za ove projekte, reformom elektroprivrednih poduzeća u vlasništvu Federacije BiH te nastavkom realizacije ključnih energetskih projekata);
- Implementacija okolišnih politika i razvoj turizma;
- Implementacija obuhvatnih, odgovornih i ubrzanih agrarnih politika;
- Reforma i integriran pristup po pitanju osiguranja sustavne potpore braniteljskim kategorijama, civilnim žrtvama rata te povratnicima, izbjeglicama i žrtvama nasilja;
- Razvoj i reforme zdravstvenih politika koje će modernizirati i podići kvalitetu zdravstvenih usluga sukladno ustavnim nadležnostima;
- Modernizacija i povećanje kvalitete i standarda obrazovanja, povećanje izdvajanja za znanstvenu djelatnost, sustavno stručno planiranje prilagođeno tržištu rada sukladno ustavnim nadležnostima;
- Sveobuhvatnija potpora kulturnoj, sportskoj i turističkoj djelatnosti;
- Reforma cjelokupnoga javnog RTV sustava Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine sukladno Ustavu.

Stranke potpisnice su usuglašene da će programske mjere zasnovane na smjernicama, načelima i ciljevima iz ovog dokumenta biti detaljno razrađene u razdoblju koje će prethoditi formiranju izvršne vlasti sukladno ustavnim nadležnostima.

Ovaj dokument „Smjernice, načela i ciljevi djelovanja u izvršnoj, zakonodavnoj vlasti za razdoblje 2022. - 2026.“ sačinjen je u šest (6) istovjetnih primjeraka, od kojih po dva (2) primjerka na hrvatskom, dva (2) primjerka na bosanskom i dva (2) primjerka na srpskom jeziku.

U ime koalicije stranaka HDZ BiH

U ime koalicije stranaka SDP BiH

Dr. Dragan Čović

Nermin Nikšić

Sarajevo / Mostar, 29. studenoga 2022.